

Slovo šéfredaktorky

Milí čtenáři, jak už jste u nás zvyklí, snažíme se v každém čísle pro vás vypátrat neznámé skutečnosti

o známých věcech. Letošní 13. vydání nebude výjimkou. Tak jdeme na to...

Kdo by neznal **GUINNESSOVU KNIHU REKORDŮ**. Publikaci, kde se každý rok objevují nové a nové rekordy v solidních, ale i bizarních disciplínách. Ale věděli jste, že nebýt piva, žádná taková kniha by nikdy nevznikla? V těchto dnech si připomínáme smutné výročí vypálení kladenské obce Lidice. Někým svědkem této tragédie je takzvaná **LIDICKÁ HRUŠEŇ**, která jako jediná přežila nacistické řádění. Víte ale, kdo, kdy a proč ji vlastně vysadil? Že je Edison spojen se žárovkou, Grahamu Bellovi vděčíme za telefon a Charles Babbage se stane průkopníkem počítačů, vám nemusíme připomínat. Ale tito slavní vynálezci se nezaměřují jen na jeden úkol.

V jejich hlavách vzniknou další unikáty, o kterých se zas tak moc neví. Kdo z nich vymyslel **FUNKČNÍ PONOŽKY NEBO PAST NA LOCHNESKU?** To si přečtete na straně 29.

Neznámé detaily o známých věcech vám určitě přinese i letošní **VELKÁ LETNÍ SOUTĚŽ**, tak se ukažte, jak dobře znáte Česko v našem **EPOCHÁLNÍM SCRABBLU**. První díl je připraven na straně 34–35.

At' se vám nová **EPOCHA** líbí, vám přeje
Janka Jucková!

Epochální citát:

Erich Maria Remarque, německý spisovatel

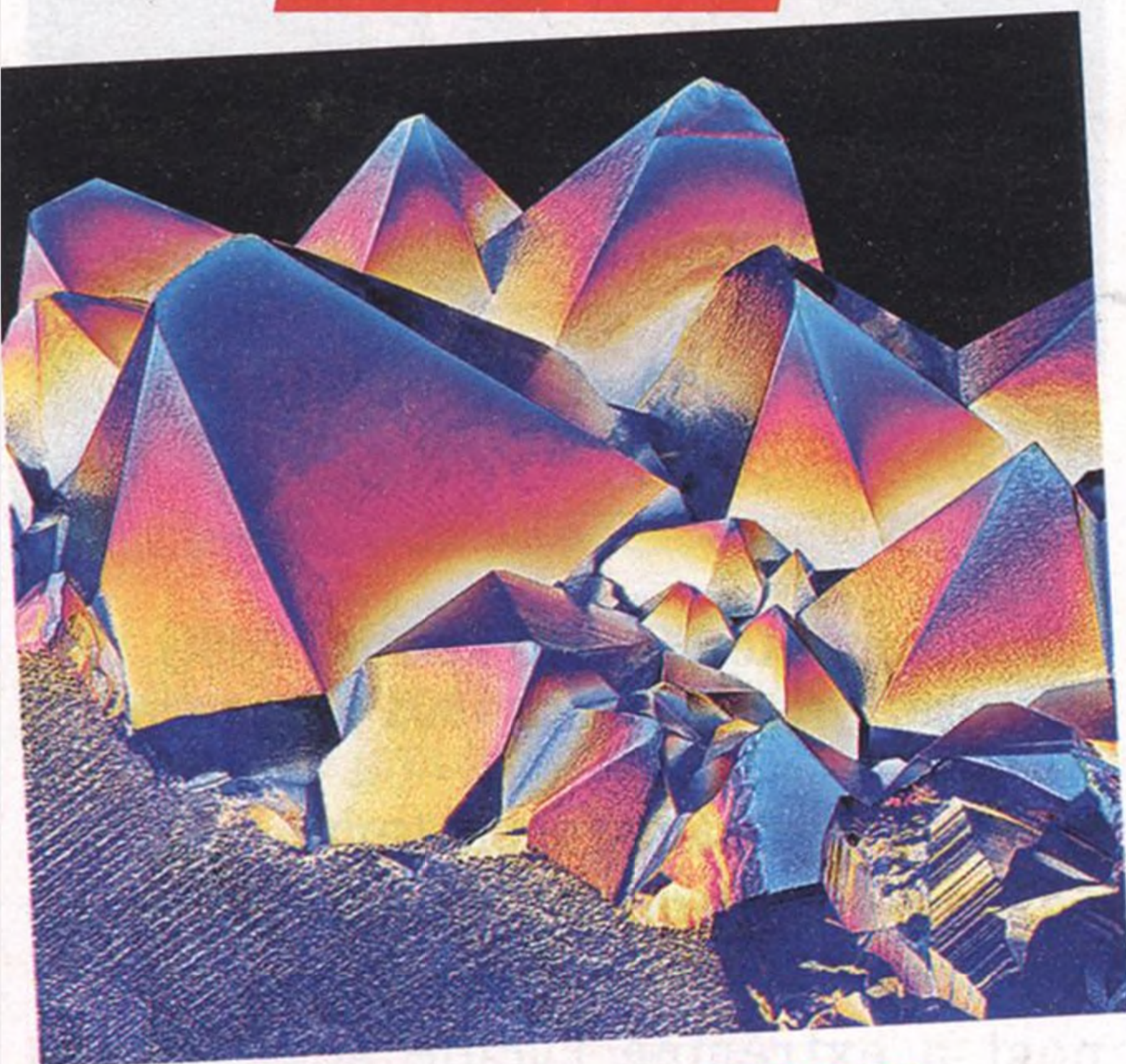
„Rozum a srdce jsou jako přesýpací hodiny. Kde se jedno naplní, druhé se vyprázdní.“

Z obsahu čísla 13/2024

- 8** **Hagia Sofia**
Byzantský klenot i důvod ke sporům
- 15** **Dávná setkání třetího druhu**
Malovali mistři létající taliře?
- 26** **5 příběhů oblíbených koktejlů**
Kde se vzala Margarita, Long Island nebo Daiquiri?
- 32** **Lidická hrušeň**
Jediný svědek děsivé zkázy
- 34** **Epochální scrabble**
V tomto čísle startuje Velká letní soutěž o ceny v hodnotě 300 000 Kč!

Foto čísla

Magický křišťál

Takzvané aura křišťály vznikají pokovením tenkou vrstvou vzácných kovů, v tomto případě titanem. Není nádherný?

Tomu neuvěříte!

Zlatá ikona

Zatímco původní barva Eiffelovy věže je červenohnědá, v roce 1968 dostane bronzový odstín. U příležitosti letošních olympijských her v Paříži je natřena zlatou barvou.

Epochální číslo:

165

Tolik km má nejdelší most světa, viadukt Tan-jiang-Kchun-šan v Číně.

Epochální výročí

- 5. června 1967** – kvůli vypuknutí šestidenní války uzavírá Egypt Suezský průplav, otevře ho až za 8 let.
- 7. června 1654** – ve Francii je korunován Ludvík XIV., řečený Král Slunce.
- 10. června 1942** – nacisté vyhladí obec Lidice u Kladna.
- 14. června 1985** – Francie, Německo, Belgie, Nizozemsko a Lucembursko podepisují Schengenskou smlouvu.
- 16. června 1960** – v New Yorku má premiéru kultovní horor Psycho od Alfreda Hitchcocka.
- 17. června 1885** – socha Svobody připlouvá do New Yorku.

Novinky v čísle

Velká letní soutěž startuje právě teď!

Na stranách 34–35 jsme si pro vás připravili první díl naší **VELKÉ LETNÍ SOUTĚŽE** s podtitulkem **EPOCHÁLNÍ SCRABBLE**. Ukažte, jak znáte Česko. Luštěte nápovědy, skládejte slova, ať můžete vyhrát jednu z cen v celkové hodnotě **300 000 Kč**.
Přejeme hodně štěstí!

EPOCHÁLNÍ SCRABBLE

37 **Téma čísla: Odvrácená tvář slavných Čechů**
Kdo byl sexuální agresor a kdo pil jako Dán?

Z titulní strany

41 **Mravenci umí nahradit chuť masa!**
Hmyz je součástí jídelníčku už od pravěku.

44 **Kde na Zemi je peklo?**
Hledat musíme na Sicílii nebo v Číně.

58 **Sport ve víru moderních technologií**
Spravedlivé oko či nabíjecí míč!

62 **Den D: Vylodění, které zvrátí běh války**
Letos si připomínáme 80. výročí této události.